

ጠላቶች ካይደሉ ነፍሰ ገዳይ ደመኞች ናቸው

ከጌታቸው ኃይሌ

“ወያኔ ጠላት ነው ወይስ አይደለም?” የሚለው ጥያቄ እንደትልቅ ጉዳይ ዋና መወያያ ሆኖ ሰንብቷል። ወይ ጉድ! አንድ ሰው ተነሥቶ፡ “ወያኔ ጠላት ነው” ሲል ግማሹ ያጨበጭባል፤ ግማሹ ይናደዳል። ሌላው ተነሥቶ፡ “ወያኔ ጠላት አይደለም” ሲል፡ ቅድም ያጨበጩበው አሁን ይናደዳል፤ የተናደደው ያጨበጭባል። ወይ ጉድ! ሁላችንም ወያኔ ጠላት ነው ወይም አይደለም በሚለው አስተያየት ወይም ፍርድ ላይ ተስማምተን የተማማልን ይመስል። የተለየ ሐሳብ ያለውን፡ “እንዴት እንዲህ ሳከብርህ ወያኔ ጠላት ነው/ አይደለም ትላለህ?” እያልን ወደትዝብት፡ እንዲያውም ወደመለያየት እንሄዳለን። የመለያየ ባለጸላች ሆነን ሳለ፡ መለያየ እንደቸገረው ሰው መለያየ ቢወድቅልን እያልን የሰው አፍ ወይም ብዕር እንጠባብቃለን። ወያኔ ስንት ኢትዮጵያውያን/ት እየፈጀ፡ ስንቶቹን በእስር ቤት እያማቀቀ የሚፈጽመውን የወንጀል ሥራ ከሰብአዊ መብት ተከራካሪ ድርጅቶች መዝገብ እያወጣሁ ብዘረዝርም፡ “ወያኔ ጠላት ነው” ካላልኩ ዝርዝሩን ጎርጎራ ማውጣቴና ማመኔ ዋጋ የለውም፤ ወዳጅ አጣለሁ። በዚያው አንጻር፡ ወያኔ መንገድ ይሠራል፤ ትምህርት ቤት ይከፍታል፤ ንግድ ያበረታታል፤ ነፃ ጋዜጣ እንዲታተም ይፈቅዳል፤ እያልኩ በጎ ሥራውን አሳይቼ፡ “ግን ወያኔ ጠላት ነው” ብል ብዙ ወዳጅ ላፈራ ነው። ወይ ጉድ! እስቲ አሁን ይኸ አስተሳሰብ ልክ ነው? እንዴት ልክ ሊሆን ይችላል?

የወያኔን ወንጀል ዘርዘር፡ “ወያኔ ጠላት አይደለም” የሚለውም፤ “ጠላት አይደለም” ሲባል የሚያዝነውም ሁለቱም አስተሳሰባቸው አይገባኝም። በእኔ አስተሳሰብ ወያኔ የኢትዮጵያ ጠላት ነው፤ ልጆቿን የሚያሰቃይ በእናትየዋ ዘንድ ጠላት ሳይሆን አይችልም። ግን የወያኔን ወንጀል የሚቀበል ሰው፡ “ወያኔ ጠላት ነው” ቢልም ባይልም፡ ወያኔን ለማስወገድ ከተሰለፈ፡ የግል አስተያየቱን ለግሉ ትቼ አብሬው እሰለፋለሁ። ጽድቅንና ፍርድን ለይተን ማወቅ አለብን። ጽድቅ የምለው በእንግሊዝኛ fact የሚባለውን ነው። ጽድቅ (fact) እውነት ነው፤ አይለዋወጥም። ፍርድ ግን አስተያየት (opinion) ነው፤ ሊለዋወጥ፡ በየቤቱ ሊለያይ ይችላል። ማንም ሰው ጭንቅላቱ በፈቀደለት ልክ የራሱ አስተያየት፡ የራሱ ፍርድ ይኖረዋል። ያ አስተያየት ጥሩ መሆን አለመሆኑ የሚታወቀው ጊዜ ሲፈተነው እንጂ በደፈናው ከራስ አስተያየት አነጻጽር፡ “ከአንተ አስተያየት የእኔ አስተያየት ይሻላል” በማለት አይደለም። ጽድቅ ግን መፈተን የማያስፈልገው፡ ጊዜ ሳይደፍረው፡ ሳይለዋወጥ የሚኖር ነገር ነው፤ የሚክደው ዋሾ ብቻ ነው። “ወያኔ የኢትዮጵያን ልጆች አያስሠቃይም፤ የምርጫ ድምፅ አልሰረቀም” የሚል ጽድቅን የሚጋፋና የሚክድ ዋሾ ነው፤ ዋሾ ዋሾ፡ የወያኔ ውሾ።

“ወያኔ ጠላት አይደለም” ማለት ግን ጽድቅ ሳይሆን አስተያየት ነው። እንዴት አስተያየት ሊሆን ይችላል? አስተያየትስ አስተያየት ነው፤ መጠየቅ ያለበት፡ “ነፍሰ ገዳይን እንዴት ጠላት አይደለም ከሚል አስተሳሰብ ላይ ሊደረስ ይቻላል?” የሚለው ነው። እኔም ግር ስላለኝ ጥቂት ጊዜ ወስጄ አስቤበታለሁ። ነገሩን ለማሰብ የሰጠሁት ጊዜ ጥቂት የሆነው፡ ከላይ እንደተናገርኩት አሳሳቢ ጉዳይ ስላይደለ ነው። አሳሳቢ ሊሆን የሚችለው ጽድቁ ቢካድ ነበር፤ ከእኛ ወገን ሆኖ ጽድቁን የካደ እስካሁን አላጋጠመኝም። የአንድነታችን መሠረቱ አልተናጋም፤ በዚህ ደስ ሊለን ይገባል። የወያኔን ነፍሰ ገዳይነት ያመነ ሰው ወያኔ ጠላት አይደለም ካለ፡ ምክንያት ቢኖረው ነው። “ምክንያት ቢኖረው ነው” ብለን ብንደመድምና እዚህ ላይ ብናቆም ተገቢ ነው፤ ግን ጉዳዩ ብዙ ስላነጋገረ እስቲ ለወሬ ያህል ምክንያት ሊሆኑ የሚችሉትን በግምት እንደርድራቸው፤ ግምት ስለሆኑ ማንንም አይመለከትምና፡ ይኸ የእገሌ ምክንያት ነው እንዳንል ላስጠንቅቅ፤ ሌላው ቢቀር የእገሌ ነው እያልኩ አለማቅረቤን ላስታውስ።

ጠላት ማነው? በሚለው ጥያቄ እንነሳ። ጉዳዩ በአሁኑ ሰዓት ምን ሊጠቅም ተነሣ? የሚለው ጥያቄም አብሮ ይሄዳል። ወያኔ ጠላት ካልሆነ ጠላት የሚባለው ምን ሥራ የሚሠራ ሰው ነው? ምናልባት በኢጣልያ መወረራችን የጠላትን ትርጉም ለውጦብን ይሆናል። አምስቱ ዓመት የኢጣልያ አገዛዝ “የጠላት ዘመን” ነው የሚባለው። ማንም የውጪ ወራሪ ሲነሣ፡ “ጠላት መጣ” ነው የሚባለው። በዚህ አነጋገር “ጠላት” የሌላ ሀገር ሰው (ቅኝ ገዢ) ነው። በዚህ አነጋገር፡ የሌላ ሀገር ሰው ከአጠቃ ጠላት ነው፤ አጥቂው የሀገር ልጅ ከሆነ ጠላት ሳይሆን ነው። ወያኔዎች ኢትዮጵያውያን/ያት የትግራይ ልጆች ስለሆኑ፡ “ጠላት” አይደሉም፤ ማለት፡ ትግራይን እንደኤርትራ የራሷ መንግሥት ያላት ሌላ

ሀገር እስካሳደረንት ድረስ፡ ቅኝ ገዢዎች አይደሉም። ግን ጠላት ሁል ጊዜ ቅኝ ገዢ የውጪ ዜጋ አይደለም። ጠላት ማለት ደግ ነገር የሚጠላ ነው። ሰይጣን ጸላኤ ሠናዶት (“ደግ ነገር የሚያስጠላው” ፍጡር) ይባላል። ጠላትነቱን የሚገልጸው በሰው ልብ አድሮ፡ ሰውን እየጋለበ እንጂ ራሱ በገሃድ ተገልጦ አይደለም። ሔዋንን ያሳሳታት በእባብ ልብ አድሮ፡ እባብን እየጋለበ ነው። ያ የእባብ ተንኮል የሚገለጥበት ሰው ሁል ጊዜም የውጪ ሀገር ሰው አይደለም፤ ጎረቤት፡ ወዳጅ፡ ወንድም፡ ባል ጠላት ሊሆን ይችላል፤ ሰይጣን ይጋልበዋል ይባላል። ቅዱስ ዳዊት ልጁ አቤሴሎም ሊያጠፋው በተነሣበት ጊዜ ከጠላቱ አድነኝ ብሎ ጸልይዋል።

ጠላት የውጭ ሰው ብቻ ቢሆንም በማን ዕድል!! ያስተባብረን ነበር። ወያኔ ራሱ የውስጥ ጠላት መሆኑ አልበቃ ብሎት ሌሎች የውስጥ ጠላቶች ይከተኩታል። በምርጫ እንዳይሸነፍ ከሚያደርገው የፕሮፓጋንዳ ውርጂብኝ ብዙ ነገር አይተናል። ለምሳሌ፡ “በኮንስቲትወንሲ ግንባታ” ጊዜ “በአጋርነት የቆሙ ክልሎች ብሔር-ብሔረሰብ ተወላጆችን (የሶማሌ፡ ሐረር፡ ጋምቤላ፡ አፋር፡ ወዘተ.) ስብስብ በመረጃ መደገፍ፡ የእንቅስቃሴ አቅጣጫዎችን በማመላከት ባሉበት (የውጪ) አገር (ሆነው) የትውልድ አገራቸውን ብሔራዊ ጥቅም ለማስጠበቅ እንዲቆሙ (advocacy) ማድረግ” አስፈላጊ ሆኖ አግኝቶታል። “በመረጃ መደገፍ” ማለት “እናንተን የማይመስሉ ገዢዎች (አማሮች) ይበድሏችሁ ነበር፤ ፖለቲካው “ከእኛ መብት ከሰጠናችሁ ጋር ቁሙ” ማለት መሆኑ ግልጽ ነው። አለዚያም እነዚህ “ጭቁን” ኢትዮጵያውያን ለምን ተለይተው ተዘረዘሩ? “ጠላት ምን ብጤ ነው?” ለሚለው ጥያቄ መልሱ ያከራክር ይሆናል እንጂ፡ በሀገር ውስጥ ጠላት መኖሩን አያከራክረንም። ያም ሆኖ፡ ወያኔዎችን ጠላት ማለት የሚያከራክር ከሆነ ደመኛ እንበላቸው። ደም የተቃቡትን ደመኛ ማለት ባህላዊ አነጋገር ነው፤ የግድ የውጪን ዜጋ፡ የውጪን ቅኝ ገዢ አያመለክትም። ወያኔዎች ነፍስ ገዳይ የኢትዮጵያ ደመኞች ናቸው። እነሱ በሥራቸው ሳያፍሩ፡ እኛ ሥራቸውን መመዝገብ አያሳፍረንም።

ሌላውን ምክንያት ወደመፈለግ ልሂድ፡ “ወያኔ ጠላት አይደለም ማለት የፖለቲካ ብስለት ነው” የሚሉ አሉ። እንዴት ሲሏቸው፡ “ወያኔን ጠላት ከአደረግነው ሊደራደር አይፈልግም፤ ካልተደራደረ ኢትዮጵያን አይለቅም፤ ‘ጠላት ከአደረጋችሁኝ በጠላትነቱ እጸናለሁ፤ ልታጠፉኝ ስለምትፈልጉ ጨክኜ እንደመኝገር ተጣብቄ እቀራለሁ፤ ከተሸነፍን አማሮች ይፈጁናል፤ የሚያዋጣን በስልጣን መቆየቱ ብቻ ነው’ እያለ ትግሬዎቹን ይደልሳቸዋል” ይላሉ። ወያኔን ጠላት አይደለም ሲሉት ልቡ ራርቶ ለኢትዮጵያ ነፃነትን የሚሰጥ ቢሆን፡ ጠላት ነው ማለት ቀርቶ አፍቃሬ ኢትዮጵያ ነው እያልን እንለፍፍለት፡ “ሰላም ከዝክረ ስምክ ርኅሩኅ ልብ ወያኔ፡ በውሳጤክ ዘአልቦ ሚያኔ” እያለ ውዳሴ ወያኔ ደራሲ ደብተራ እናስፈልግለት ነበር። ግን ማንንም ሳይፈሩ፡ ሳይገላመጡ ከግሥራ ሰባት ዓመት በላይ ማንነታቸውንና ምን እደሚፈልጉ በገሃድ ከነገሩንና ከአሳዩን በኋላ፡ ጥሩ ሰዎች መሆናችንን ብናሳያቸው ኢትዮጵያን ዲሞክራሲያዊት ያደርጋሉ ማለት ራስን መደለል ነው። እንደ መፈክሩ ከሆነ ምንም ቢለማመጡት የትግሬ ጭራቅ፡ በገዛ ፈቃዱ አይልም ፈቀቅ፡ ሰሚ ጆሮ ኖሮት ያልሰማ እንዳለ ይስማ! ወያኔዎች ኢትዮጵያን በፈቃዳቸው አይለቁም። ተቃዋሚ ቡድኖች በትግሉ መጽናታቸው ለኢትዮጵያ ታላቅ ተስፋ ነው። ግን ገፍታሪ አዲስ መላመምታት ሊኖርባቸው ነው።

ሶስተኛ ምክንያት ፈልጎ ላቁም፤ አንድ ሰው አንዱን ድርጅት ወይም ሌላውን ሰው “ጠላቱ ነህ” ካለው፡ በዚያው አያይዞ “እኔም ጠላትህ ነኝ” ማለቱ ነው። እንዲህ አፋን አውጥቶ፡ “ጠላትህ ነኝ” ባይለውም “ጠላቱ ነህ” ካለው እሱም ያንን ሰው ጠላቱ ማድረጉ አይቀርም። ሲጠሉት የሚወድ ክርስቶስና ቃሉን የሚያከብሩ ምእመናን ብቻ ናቸው። ንደኞቻቸውን በሕይወት የሚቀብሩ ደቂቀ ኤንሸር ሆጃ (ወያኔዎች) በሃይማኖተኝነት ስለማይታሙ፡ እንኳን “ጠላቱ ናችሁ” ያላቸውንና ቀና ብሎ ያሳያቸውን ሳይቀር አማራ በመሆኑ ብቻ በጠላትነት ይፈርጁታል። እንግዲህ፡ “ጠላቱ ናችሁ” ያላቸውን ጠላታቸው ከአደረጉት፡ እሱና እነሱ ተፈላጊዎች (አጥፊና አጥፊ፡ ጠፊና ጠፊ) ይሆኑና በሰላም በአንድ ከተማ ሊኖሩ አይችሉም። ሁሉም የሚያስኬደውን መንገድ እየፈለገ ጠላቱን ያጠቃል። በዚህ ሁኔታ ወያኔን መቋቋም አይቻልም፤ መንግሥቱ የነሱ ነው፤ ፖሊሱ የነሱ ነው፤ የደንበኝነት ሰዎች ቀን በቀን የፈለጉትን ገድለው፡ የፈለጉትን ጎትተው ይዘውት ይሄዳሉ፤ ወስደው አውሬነታቸውን ሲያሳዩት እሱን አያርገኝ፤ ዳኛው የነሱ ነው፤ ወያኔዎቹ የሚፈልጉትን ፍርድ ጽፈው ይልኩለታል፤ ወይም ራሱ ሄዶ ያመጣል። ስለዚህ የሚያዋጣ የሚመስለው ዘዴ ወያኔን የኢትዮጵያን ልጆች ነፍስ ገዳዮች መሆናቸውን በሰብአዊ መብት ድርጅቶች አስመስክሮ፡ “የኢትዮጵያ ጠላት አይደላችሁም” ማለቱ ነው። ይህ ዘዴ ማንነታቸውን አሳውቆ አብሮ በአንድ ከተማ ለመኖር፡ ከኢትዮጵያ ወጥቶ ተመልሶ ወደኢትዮጵያ ለመግባት ያስችል ይሆናል። መጥፎነቱ ከምኑ ላይ ነው? እንዲህ ከሆነ፡ እኔም አብሬ፡ “ወያኔ ጠላት አይደለም?” እላለሁ።